

flere Retninger, men jeg tror, at Spørgsmaalets paatværende Nytte og Nødvendighed vil søles af alle Partier. Det skulde derfor undre mig meget, om man ikke ialtsald kunde blive enig i saa væsentlige Punkter, at man kunde fremstyre en Reform i den Henseende, og ved en saadan Reform vilde vist den Beluillie, der har udtalt sig ved første Behandling af den høitærede Ministers Forslag om Lønningsforholdene ved de lærde Skoler, faae et passende forsvaret Udtryk. — Med Hensyn til Endringsforslaget om Lilstud til Realskolerne forstod jeg den høitærede Minister saaledes — det er mulig en Misforstaaelse — at, naar han f. Ex. ikke fik det lærde Skolevæsens Budget til at balancere, naar han et Aar skulde se sig nødsaget til, enten fordi der var paaregnet Underskud, som holdt sig, eller fordi der var beregnet større Indtægt, end der viste sig ved Kornpriserne at komme frem, virkelig at faae Underbalance paa de lærde Skolers Budget, saa vilde han — saaledes forstod jeg den høitærede Minister — anse sig for berettiget til at unblade at udbetale Realskolerne de Beløb, som vare bevilgede under denne Del af Finantsloven. Jeg opfattede Ministeren saaledes, og jeg vil ønske, at den høitærede Minister vil berigtige det, hvis det er en urigtig Opfattelse. Jeg kan ikke negte, at det var for mig en ganske interessant Fortolkning af Finantslovens bindende Karakter. Jeg skjønner nu ikke rettere, end at saadanne Instituter, der opfylde de særlige Betingelser, der ere givne, og som have faaet en Bevilling paa et Finantslovsbudget, der er blevet til Lov, have juridisk Ret til at kræve den Bevilling udbetalt, og den vil den enkelte Minister ikke være istand til at negte, hverken af Kassegrunde eller af særlige Posteringsgrunde. — Andet er det jo i Virkeligheden ikke. Det synes, som om den høitærede Minister har en anden Opfattelse, jeg har ikke villet unblade at udtale, at det er det Modsatte, der i den Henseende er min.

Med Hensyn til Spørgsmaalet under Nr. 47 om Lilstud til fattige Præster vil jeg sige, at jeg ikke heller tror, at den høitærede Ministers Trusel om at lade være at klippe, egentlig har noget principielt Afstrækkende for Folkethinget. Folkethinget har ikke opfordret til at klippe af Præsteembederne, tværtimod har det gennem Aaringer modsat sig, at denne administrative Fremgangsmaade blev anvendt. Den blev godkjendt i 1877—78 af et Flertal her i Thinget. Jeg hørte ikke til dette Flertal. Det er ganske vist, at ogsaa denne Fremgangsmaade, at beskatte de enkelte Embeder, føre de fraklippede Midler ind under særlige Fonds og bevilge af dem, dengang blev godkjendt, og jeg kan derfor forstaa, at de, som nu billige og rose dette, efter tidligere i nogle Aar at have laftet det og principielt været imod det, de, som have bevilget Midler af Fondsen og altsaa i det Hele ere gaaede ind paa

det System, som den ærede Minister anbefaler, nu ere noget uheldigt stillede, og at de ikke vide Andet end at maatte tage Konsekventerne af deres egen Politikk fra den Tid. Denne Konsekvents er jo kun 20 pCt. af det Beløb, der tidligere har været bevilget. Kravene blive stærkere, siger den høitærede Minister, og det er et Formaal, som skal fremmes, og vi hørte nylig af den ærede Ordsfører, det vil sige paa et Sted i hans Foredrag, at, naar det er geistlige og aandelige Formaal, der skulle fremmes, da tale vi ikke om Renge. Som sagt, komme vi tilbage til det tidligere: Ingen Beskæmpning, og derfor heller ingen Anvendelse, haaber jeg, at der skal blive mere Tilbøjelighed hos den Side, den høitærede Minister tilhører, til endelig at faae dette gamle Strids-spørgsmaal om Præsternes Lønning ud af Verden, derved at man faar en tidssvarende Lønningslov. Det er opslidende for alt parlamentarisk Liv, at man har saadanne større Spørgsmaal paa Dagsordenen her til Lands i 20—30 Aar, saaledes, at hver Gang man kommer hinanden nærmere, falder der fra, der sættes ingen rigtig Kraft paa fra den ene Side, og fra den anden Side vil man kun distere. Jeg vil haabe, at man engang naaer saa vidt, at der endelig fra den ene eller den anden Side vil blive Styrke til at gennemføre en saadan Lov, selv om ikke alle Ansere fra denne eller hin Side blive tilfredsstillende. Det er det, der gjør vort politiske Liv i højeste Grad kjedsommeligt og dræbende, dette, at man det ene Aar efter det andet dynger den ene Masse af Spørgsmaal paa den anden, og i Virkeligheden aldrig faar Noget færdigt (Hør, hør!) Det glæder mig, at de Herrer derovre ved Vinduerne sige „Hør“, nu haaber jeg, at de have faaet en saadan Stilling i Samsundet, at de ere istand til at gennemføre en Lov om Præstelønninger; hidtil have de modsat sig det; selv naar vi Andre saaledes som sidste Gang ere komne med en Præstelønningslov, der aabenbart gennemsnitlig gav Præstestanden en bedre Lønnet Embedsstilling end nogen anden Embedsklasse i Landet, have de dog modsat sig det. Forresten kan jeg ikke ganske forstaa den høitærede Ministers Opfattelse af dette Spørgsmaal, da han dog mener, at Administrationen har Ret til at beskatte. Jeg kunde tænke mig, at den høitærede Minister stod paa den Side — jeg veed, at han ikke gjør det — at han sagde: Efter mit Begreb har Administrationen ikke Ret til at beskatte, altsaa fra den Dag, jeg bliver Minister, lægges det af; men naar den høitærede Minister nu erkender, at han har den Myndighed, saa er det mig ikke ganske klart, at den høitærede Minister siger, at han vil ikke klippe, naar han ikke kan anvende det Afklippede med det Samme. Naar den høitærede Minister ved en tidligere Leilighed har sagt, at han nok skal værges Kirken, saa at den ingen Skade lider ved ham, altsaa dog paa en Maade